

עולם האשה

לסבתא שלך לא היו בעיות: היא ערכה אותו סדר שנה אחרי שנה.

איפה תהיי את בליל הסדר?

שאלה זו היפנתה מערכת „עולם האשה“ לחתך מיקרי, אך מייצג של נשות ישראל הצעירה. מסתבר כי רוב הנשאלות, למרות שהן חופשיות לעשות, עם פרוס חג האביב, ככל העולה על רוחן, שוט בארץ גדולה ורחבת-ידיים כפי שלא היתה מעולם — מעדיפות לחוג את הסדר בביתן, בצורה מסורתית. כמו „אידישע מאמא“ אמיתית.

מסורת כבר שנים רבות, שכל המשפחה באה לסדר לסבתא, ויש לנו בלי עין-הרע משפחה ענקית. זהו יותר אירוע משפחתי, למרות ש-אנחנו מקיימים את מיסגרת הסדר ה-מסורתית.

הדוגמנית

אן טוכמאיר: „אני מתארחת אצל הדוד והדודה, אנחנו עורכים סדר מש-

העיתונאית

ס ידבי קשת: „אשה לא עורכת סדר — היא מתארחת לסדר. אני — עוד לא החלטתי איפה. יש לי איוה 700 הו-מנות, ואני מתכננת לעשות אידן-דינו.“

השדרנית

ר בקה מיכאלי: „אני עורכת את ה-סדר בביתי, עם בני, בעלי והורי. אני

או לחם, מה שיהיה. זהו ערב נעים לחב-רים, לא אירוע מסורתי.“

אשת הח"כ הקומוניסט

נה סנה, אשתו של ח"כ ד"ר משה סנה: „כמדי שנה, גם הפעם אנו מת-כנסים — אלה ממשפחתנו ששרדו בחיים — לסדר משפחתי. השנה נתאסף בבית אחו-תי בצהלה, כשבראשנו, כתמיד, אמי הקשי-שה. הסדר הוא מסורתי למהדרין, ומגוהל-עלידי בעלי וגיסו, עד סוף החדיגות.“

הדוחמת בכפיהיהדתית

ושנה אורנן, אשתו של עוזי אורנן, ראש הליגה למלחמה בכפיהיהדתית: „אנו חוגגים בליל הסדר את חגיגת האביב, לא את הסדר הדתי המסורתי. השנה נתכנס יחד שלוש משפחות, ונערוך סעודה חגיגת, מלווה בסמלים על בוא האביב, כגון שיבו-לים ועלי-תאנה על השולחנות.“

רבקה מיכאלי
לראשונה, בהתרגשות

פרדריקה סגל
מסורתית, בלי חוכמות

חניתה צנטנר
צנוע, ל' איש

חנה מרון
עליז, אצל הסבתא

נורא נרגשת — זאת הפעם הראשונה שאני מבשלת לחמישה אנשים. הסדר יהיה מסורתי למהדרין, אבי ינהל אותו לפי כל הכללים, ככתוב, והכנתי אפילו כלי-אוכל נפרדים.“

המזכירה

נעמי שמר: „משפחת בעלי מזמינה לי סדר עובר-אורח, הלך אלמוני מהרחוב. לי אישית תהיה זו הפעם הראשונה להש-תתף בסדר הזה, כי רק השנה הצטרפתי למשפחה, עם נישואי.“

חברת הכנסת

שלומית אדוני: „אני חוגגת השנה את ערב הפסח עם משפחתי על ה-אווניה דן. תהיה זו חגיגה כפולה — גם ליל-הסדר, וגם חגיגת הבר-מצוה של בני. שניהם חלים באותו יום. בחרנו לחגוג כך כדי ליהנות בלי הפרעות ובלי טלפונים — לא מהעולם הזה ולא מהעולם הבא.“

המתארחת

פרדריקה סגל: „אצלנו אין שום דבר מיוחד. אנחנו כמו ילדים טובים, הולכים לסדר אל הורי בעלי, הסדר שם הוא מסורתי, בלא חוכמות.“

האמנית

נה מרון: „אני מתארחת לסדר אצל הסבתא שלנו, פולה רכטר. זה אצלנו

שלומית אדוני
בלב ים

בתיה אפוזו
מצות או לחם

נעמי שמר
עם אורח מהרחוב

סידבי קשת
אידן-דינו

אשת הח"כ הערבי

חל זועבי, אשתו של ח"כ עבדאל-עזיז זועבי: „השנה אנו מזמינים לחוג את הסדר בקיבוץ שריד — בעלי, אני ו-הילד. אנו חוגגים כל השנים את הסדר ב-קיבוצים. יש שנים שאנו מזמינים כבר זמן מה מראש, ויש שנים שאנו יוזמים הומנה.“

פחה עוזרונה. אנחנו עורכים סדר מסורתי, לפחות הוא יתחיל מסורתי. על אכילת מצות אנו מקפידים כמובן, לפחות בסדר, לאי-“

הציירת

בתיה אפוזו בן-אמוץ: „הסדר יהיה בביתי, עם בעלי וידידים. נאכל מצות

פחתי, מסורתי, בלי אורחים זרים.“

האופנאית

חניתה צנטנר: „אני עורכת השנה את הסדר בביתי. זה יהיה סדר צנוע, רק למשפחה. יהיו 18 איש — 16 בני מש-פחה מישראל ושניים מחוצאלה. אני מכינה את הכל, לא לבדי כמובן, כל נשות המש-